

Правила належать до жорсткого способу регламентації. Вони є офіційно зафіксованими моделями поведінки, які відображаються в множині документів, що мають: нормативний характер; характер адміністративного призначення, яке є обов'язковим, і адресується конкретним керованим об'єктам або особам; рекомендаційний характер (наприклад, розпорядок робочого дня керівника і т.п.). Ці документи мають різну ступінь регламентації і деталізації, однак, їх об'єднує чітка дисципліна виконання та адміністративна відповідальність.

Норми можуть бути неофіційними (приміром, дрес-код) або ж чітко зафіксованими (наприклад, положення про оплату праці) моделями поведінки, які визначають межі та порядок відносин у трудовому процесі, дотримання яких контролюється працівниками організації, а їх порушення засуджується.

Традиції є м'якими вимогами до поведінки працівників, які схвалило керівництво, але відсутній формальний контроль за ними.

Використані джерела

1. Корженко В. В. Особливості управлінської діяльності / В.В.Корженко, Н.М.Мельтюхова // Теорія та практика державного управління [Текст] : зб. наук. пр. Вип. 2 (29) / редкол. : О. Ю. Амосов (голов. ред.) [та ін.]. Х. : ХарРІДУ НАДУ, 2010. С. 7-17.
2. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 7 червня 2001 року № 2493-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 33, ст. 175.
3. Китайгородська В. Особливості виникнення трудових відносин зі службовцями органів місцевого самоврядування. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/6_2020/15.pdf
4. Веснин В. Р. Технология работы с персоналом и деловыми партнерами : учеб.-практ. пособие. М. : Элит. 2013. 592 с.

Василькова Юлія

Західноукраїнський національний університет

(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри економіки та економічної теорії ЗУНУ Длугопольський О.В.)

ЕВОЛЮЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ РЕЗУЛЬТАТИ

Платформа публічних електронних закупівель «ProZorro» є важливим інструментом впливу на обсяги та напрямки публічних видатків України, доцільність використання державних коштів на стратегічні потреби нації, забезпечення прозорості та боротьби з корупцією тощо. За сучасних умов фінансової кризи, яка є наслідком світової пандемії, спровокованої SARS-CoV-2, економія бюджетних коштів є важливою для функціонування кожної країни світу, оскільки в умовах карантинних обмежень, скорочення зайнятості населення та призупинення діяльності багатьох суб'єктів підприємницької діяльності

бюджетні надходження постійно зменшуються, а державні видатки мають тенденцію до зростання. Метою цифровізації сектору публічних закупівель є посилення конкурентності тендерів, встановлення дієвого державного контролю над витрачанням бюджетних коштів, недопущення недобросовісних практик та скорочення корупційної ренти.

Завдяки відкритому доступу до моніторингового процесу проведення тендерів система «ProZorro» мінімізує корупційні схеми у сфері публічних закупівель через публічність. Електронна система закупівель побудована таким чином, що ні держава, ні адміністратор системи не можуть здійснювати вплив на учасників процедури закупівлі та будь-яким чином відсіювати їх. Варто зазначити, що сфера публічних закупівель в Україні регулюється Законом України «Про здійснення державних закупівель» та законом «Про публічні закупівлі», згідно якого портал «ProZorro» є відкритим ресурсом, який надає доступ до усієї інформації з центральної бази даних про цифрові тендерні аукціони, що були оголошені з 31 липня 2016 року [1]. Порушення у сфері державних закупівель фіксується Держказначейством та Антимонопольним комітетом [2].

Станом на 01.01.2021 р. у системі «ProZorro» було 50 890 оголошених тендерів та 123 912 активних постачальників [3]. За 5 років свого існування система «ProZorro» зекономила 163 млрд. гривень бюджетних коштів як різниця між тим, за скільки очікували замовники закупити послуги чи товари, і за скільки закупили в результаті конкуренції між постачальниками, адже останні на торгах знижували ціни на роботи та послуги з метою отримання бюджетного замовлення [2; 4]. Лише у 2020 році було зекономлено понад 43 млрд. гривень. Реформа допомогла зберегти більше 10% бюджетних коштів.

19 квітня 2020 року відбулись зміни до Закону України «Про публічні закупівлі». Зокрема, був знижений обов'язковий поріг для закупівель через «ProZorro» до 50 тисяч гривень. Одним з ключових напрямків реформи було збільшення рівня конкурентності у публічних закупівлях, оскільки майжеполовина тендерів відбувалася за участі одного учасника. Окрім реалізації нового Закону, відбулась інтеграція «ProZorro» з базою даних Державної казначейської служби України, щоб зробити відкритою всю інформацію про оплати, а бізнес мав можливість перевірити своєчасність розрахунків замовників із контрагентами; відбулась синхронізація з базами даних АМКУ, щоб замовники ідентифікували та могли відмовляти у підписанні договору суб'єктам господарювання, які були помічені та покарані за маніпуляції у порушенні конкуренції на торгах. Слід наголосити, що новий Закон передбачив суворі покарання за грубі порушення тендерного законодавства – деякі з них передбачають штрафи до 170 тис. грн. для керівника установи.

Зазначимо, що реформування публічних закупівель та перехід на систему електронних закупівель «ProZorro» стало одним з перших кроків на шляху діджиталізації

державної фіскальної політики в Україні. Сервіс фінансового обліку «ProZorro» є ефективним засобом автоматизації публічних закупівель. Впровадження системи електронних закупівель на державному рівні сприяє протидії корупції та підвищує конкурентоспроможне середовище, зменшує втрати замовників від браку конкуренції. Система електронних закупівель, що виникла внаслідок реформи державних закупівель, за роки існування перетворилася на дієвий інструмент боротьби з відмиванням коштів серед недобросовісних керівників державних та комунальних підприємств. «ProZorro» оптимізує процес державних закупівель за рахунок збільшення швидкості операцій, зменшує адміністративне навантаження та збільшує інноваційну складову процесу.

Використані джерела:

1. Пропублічні закупівлі: Закон України від 12.04.2016 р. № 1078. Дата оновлення: 24.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-192>.
2. Синютка Н.Г., Курило О.Б., Василюк Т.В. ProZorro: виклики для діджиталізації державних видатків в Україні. *Молодий вчений*. 2021. № 1 (89). С. 191–195.
3. Інформаційна система сайту Prozorro. 2020. URL: <https://bi.prozorro.org/sense/app>.
4. Василюк Т.В. Прозорро як драйвер діджиталізації публічних закупівель та державних видатків в Україні. 78-ма Студентська науково-технічна конференція. Секція «Економіка і менеджмент»: збірник тез доповідей (Львів, жовтень-листопад 2020 р.). Львів, 2020. С. 238.

Васін Арсеній
Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансового менеджменту та страхування ЗУНУ Стефанів І.Ф.)

СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ЗДІЙСНЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ефективне функціонування і розвиток підприємства пов'язується з інвестиційною діяльністю, яка стає можливою за умови її належного фінансового забезпечення. Пошук варіантів ефективного залучення і використання фінансових ресурсів для здійснення інвестиційної діяльності, в контексті реалізації окреслених організаційних цілей в умовах динамічного й складного зовнішнього середовища, є одним з пріоритетних завдань, що постає на всіх етапах розвитку підприємства.

За своєю економічною природою фінансове забезпечення інвестиційної діяльності є складною категорією, зміст якої значною мірою визначається специфікою здійснення інвестицій в залежності від умов, цілей, об'єктів, способів їх вкладання, з одного боку, і,